

” Ett Sverige fritt från livmoderhalscancer ”

Riktlinje

Instruktion för HPV vaccination med Gardasil9®

Behörighet

Den legitimerade barnmorskan som ska administrera vaccinet ska ha genomgått projektets utbildning ”*Ett Sverige fritt från livmoderhalscancer*” samt ha ett godkännande och delegation av sin verksamhetschef enligt [Socialstyrelsens föreskrifter \(HSLF-FS 2018:43\)](#). Studien kommer att pågå under hösten 2021 och våren 2022.

Förberedelser

- Tillfråga alla som kommer för HPV vaccination om kontraindikationer föreligger enligt hälsodeklaration i TakeCare.
- Tillfråga om kvinnan har fått Covid19 vaccination. Intervallet mellan Covid19 vaccination och HPV vaccination ska vara minst 14 dagar. Boka ett nytt besök för att administrera Gardasil9® om intervallet är mindre än 14 dagar.
- Intervall mellan HPV vaccination och vaccination med övriga vacciner är 30 dagar. Boka ett nytt besök för att administrera Gardasil9® om intervallet är mindre än 30 dagar.

Kontraindikation för vaccinering med Gardasil9®

- Graviditet
- Sjukdom med hög feber
- Vaccination mot Covid19 senaste 14 dagarna
- Övriga vaccinationer under de senaste 30 dagarna
- Vid tidigare svår allergisk reaktion som föranlett sjukhusvård och/eller tidigare kraftig reaktion mot något vaccin ska kvinnan hänvisas till Karolinska Sjukhusets vaccinationscentral för att vaccineras med Gardasil9®

Avvakta med att administrera Gardasil9® vid följande tillstånd

- Ökad risk för infektioner ex. immunbristsjukdom, autoimmuna sjukdomar, cancer mm
- Kronisk lever- eller njursvikt
- Blödarsjuka eller annan blödningsbenägenhet, se tabell 1.1

Kontakta kvinnans ordinarie läkare eller ansvarig läkare på barnmorskemottagningen för bedömning om vaccinering kan ske utan risk. Efter läkarbedömning och godkännande, får barnmorskan ge vaccinet. Alternativt hänvisa kvinnan till Karolinska Sjukhusets vaccinationscentral för bedömning och eventuellt vaccinering med Gardasil9®.

” Ett Sverige fritt från livmoderhalscancer ”

Tabell 1.1

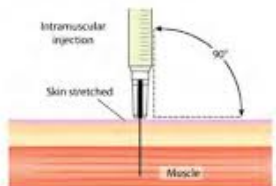
Antikoagulantia behandling	Rekommendation
Waran	PK INR <2.8 och prov taget inom 7 dagar. Komprimera ca 10 min efter injektion.
Waran + ASA (eller Klopido­grel), sk. dubbelbehandling	PK INR 1.8–2.0 prov taget samma dag. Komprimera ca 10 min efter injektion.
Pradaxa (Dabigatran) eller Eliquis (apixaban)	<i>Vaccination på morgonen:</i> Ta ej morgondosen utan 2 timmar efter vaccinationssticket. <i>Vaccination på eftermiddagen:</i> ta morgondosen men ej efter kl. 08h00 och boka in patienten så sent som möjligt på eftermiddagen. Kvällsdosen skall ej tas tidigare än 20h00.
Xarelto (rivaroxaban), Lixiana (edoxaban) eller lågmolekylärt heparin.	<i>Vaccination på morgonen:</i> Ta ej morgondosen utan 2 timmar efter vaccinationssticket. <i>Vaccination på eftermiddagen:</i> ta morgondosen men ej efter kl.08h00 och boka in patienten så sent som möjligt på eftermiddagen. Kvällsdosen skall ej tas tidigare än 20h00.

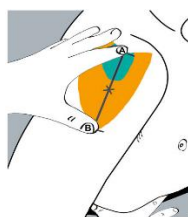
” Ett Sverige fritt från livmoderhalscancer ”

Administration

- Gardasil9® ska förvaras i kylskåp (2–8 °C). Vaccinet får ej frysas och inte exponeras längre än 72 timmar för temperaturer mellan 0–2 °C eller 9–25 °C. Förvara förpackningen mörkt i ytterkartongen då vaccinet är ljuskänsligt.
- Förvara Gardasil9® väl separerat från övriga injektioner i kylskåpet för att undvika förväxling vid iordningställande.
- Gardasil9® injektionsvätska, suspension i förfylld spruta, ska administreras så snart det är möjligt efter att ha avlägsnats från kylskåpet.
- Före omskakning kan läkemedlet se ut som en klar vätska med en vit fällning.
- Skaka om den förfyllda sprutan väl före användning. Efter noggrann omskakning blir vätskan vit och grumlig.
- Kontrollera suspensionen visuellt för partiklar och missfärgning före administreringen. Kassera vaccinet om den innehåller partiklar och/eller om det är missfärgat.
- Välj en lämplig nål för att försäkra intramuskulär (i.m.) administrering beroende på patientens storlek och vikt. I förpackningar medföljer två nålar av olika längd per spruta.
- Fäst nålen genom att vrida den medsols tills den sitter säkert på sprutan. Administrera hela dosen på brukligt sätt.
- Vaccinet ska användas i levererat skick. Hela den rekommenderade vaccindosen ska användas.
- Det är viktigt med rätt teknik vid injektion för att undvika bl.a. skador på nerver och kärl.
- Administrering sker omedelbart genom intramuskulär injektion i överarmens deltoïdmuskel eller i lårets anterolaterala del.
- Injicera med nålen i 90° vinkel.

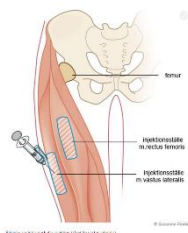
- Sträckning, eller lyft av muskeln, kan användas vid den intramuskulära injektionen. Anpassa kanylens längd efter personen som ges vaccinet. Vaccinet ska inte administreras subkutant.
- Utgå ifrån akromion, lägg din hand så att ditt pekfinger utgör övre delen på triangeln, två-tre fingerbredder nedanför akromion. Lägg din andra hand så att fingrarna pekar uppåt mot axeln, sära på pekfingret och långfingret så att de bildar ett V. Nu har du bildat en triangel med dina fingrar, injektionsstället är i mitten av triangeln. Var noga då du tar ut insticksstället så att du inte sticker i bursan eller muskelfästet då detta kan orsaka skador och lidande för patienten.

” Ett Sverige fritt från livmoderhalscancer ”

- Låret kan också användas som injektionsställe men det rekommenderas endast i undantagsfall. Bilden nedan visar två alternativa injektionsställen. Företrädesvis ges injektion i m.vastus lateralis då detta orsakar minst obehag för patienten. En tänkt mittlinje dras på lårets ovansida och injektionen ges på den yttre (laterala) sidan av denna mittlinje. Vid injektion i m.vastus lateralis delas avståndet mellan trochanter major och patella in i tre delar och i den mittersta tredjedelen ges injektionen. Vid injektion i m.rectus femoris delas avståndet mellan crista iliaca och patella in i tre delar och injektionen ges i den mittersta tredjedelen.

- Hantera spruta och kanyl som stickande, skärande avfall enligt rutin.

Dokumentation

- Dokumentera i *Vaccinationsmodulen*, Take Care.
- Gardasil9® ska ges i två doser med tre års mellanrum. Båda doserna ordinerar vid första ordinationstillfället.
- Aktuell hälsodeklaration ska finnas och fyllas i / kontrolleras i samband med ordination och administrering av Gardasil 9®. Se separat instruktion.
- För att underlätta spårbarhet ska läkemedlets tillverknings-satsnummer som är angivet på förpackningen anges i *Vaccinationsmodulen* i fältet BATCH.
- Efter given dos 1, sätt upp en bevakning på *Väntelistan* i Take Care inför dos 2.
- Misstanke om biverkningar ska dokumenteras i Take Care samt rapporteras till Läkemedelsverket.
- Biverkansrapportering sker i Läkemedelsverkets [eTjänst](#) (Länken finns även i Take Care under Läkemedelslänkar i Publikationer.)
- Kvinnan ska informeras om att rapportera biverkningar själv till Läkemedelsverket (se länk ovan) om de uppstår efter att hon har lämnat BMM.

Biverkningar och akut omhändertagande

- De vanligaste biverkningarna av Gardasil 9® är reaktion vid insticksstället inom 5 dagar som drabbar ca 85%, huvudvärk drabbar ca 13%. Dessa biverkningar är oftast måttliga eller milda.
- Synkope (svimning) kan uppkomma, därför ska den vaccinerade kvarstanna på mottagningen under 15 minuter för att undvika skador vid svimning. Förslagsvis vaccineras kvinnan före cellprov tages för att barnmorskan då kan ha en bättre uppsikt.

” Ett Sverige fritt från livmoderhalscancer ”

- Adekvat medicinsk utrustning ska finnas tillgänglig på mottagningen i händelse av anafylaktisk reaktion efter administrering av vaccinet.
- EpiPen® ges omedelbart intramuskulärt vid tecken på anafylaktisk reaktion, eventuellt ges också T Betapred® 12 tabletter upplöst i vatten.

Checklista

- Informera om att Gardasil9® ges i två doser med tre års mellanrum inom denna studie.
- Ta hälsoanamnes via hälsodeklarationen.
- Informera om vanliga, ofarliga biverkningar som reaktion vid instickstället och huvudvärk.
- Informera om att vaccinationen inte skyddar mot alla typer av humant papillomvirus, varför det är viktigt att fortsätta med cellprovskontroller.
- Informera om att det fortsatt är viktigt att skydda sig mot andra sexuellt överförbara infektioner.
- Uppmana kvinnan sitta ned 15 minuter efter injektion för att hon inte ska ramla och slå sig vid eventuell synkope.
- Märk e-remissen i LabPortalen med texten **G9** i kommentaren för att markera att cellprovet är taget samtidigt som vaccination är givet. Viktigt för att följa statistik inom studien.
Obs: gäller endast vaccination på barnmorskemottagning i samband med cellprovskontroll.

Referenser

Corona vaccination checklista, Region Stockholm:

<https://vardgivarguiden.se/globalassets/utveckling/corona/vaccination/checklista-hlm-covid-vaccination.pdf>

FASS

Janusinfo: [Vaccination och oral antikoagulantia - Janusinfo.se](https://janusinfo.se/vaccination-och-oral-antikoagulantia)

[Intramuskulär, im - Vårdhandboken \(vardhandboken.se\)Rikshandboken Barnhälsovård - För professionen](https://www.rikshandboken-bhv.se/vaccination/injektionstekniker/)

<https://www.rikshandboken-bhv.se/vaccination/injektionstekniker/>

Läkemedelsverket

Socialstyrelsen: [Socialstyrelsens föreskrifter \(HSLF-FS 2018:43\)](https://www.socialstyrelsen.se/foreskrifter/HSLF-FS-2018-43)

Framtaget av: Regionalt Cancercentrum Stockholm – Gotland och Karolinska Universitetslaboratoriet

Datum: 2021-09-16

Medicinskt ansvarig:

Kristina Elfgren Överläkare, Karolinska Sjukhuset Huddinge

Birgitta Obasi Specialistläkare, Mödrahälsovårdsöverläkare, Region Gotland

Gäller tills vidare